

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

ประวิช ประทีป: ลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัย

(THE MODERN THAI CHARACTER FOR RESIDENTIAL ARCHITECTURE)

อ.ที่ปรึกษา: ศ.ดร. วิมลสิทธิ์ หรยางกูร; 250 หน้า. ISBN 974-637-170-3

รูปแบบอาคารประเภทบ้านพักอาศัยในอดีตเกิดจากปัจจัยแวดล้อมต่างๆ เช่น ปัจจัยทางด้านสังคม วัฒนธรรม ภูมิอากาศ เทคโนโลยี เป็นต้น และได้รับการพัฒนารูปแบบจนมีเอกลักษณ์ไทยที่เด่นชัด แต่ในปัจจุบันปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ดังกล่าวได้มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งเกี่ยวกับวัสดุและวิธีการก่อสร้าง สมัยใหม่ เป็นปัจจัยหลักประการหนึ่งที่มีผลต่อรูปแบบงานสถาปัตยกรรม ขณะเดียวกันในการออกแบบบ้านพักอาศัย ก็ ควรที่จะคงเอกลักษณ์ไทยที่มีการพัฒนารูปแบบมาจากอดีตไว้ เพื่อเป็นการรักษาริบทโดยรวมของสังคมและวัฒนธรรม ไทยไว้ และในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการตื่นตัวในการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมให้มีลักษณะไทย ดังจะเห็นได้จาก สมาคมสถาปนิกสยามฯ ได้ตัดสินใจให้รางวัลงานสถาปัตยกรรมดีเด่น ประเภทบ้านพักอาศัยที่แสดงถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ อาคารดังกล่าวถือได้ว่าเป็นอาคารที่มีคุณค่าควรแก่การศึกษาเป็นอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม การออกแบบบ้านพักอาศัยให้มี ลักษณะไทยสมัยใหม่ มีแนวโน้มที่จะต้องอาศัยลักษณะไทยในอดีตมาพัฒนารูปแบบให้สอดคล้องกับวัสดุและเทคโนโลยี ในปัจจุบัน เพื่อให้ผู้พบเห็นอาคารสามารถเข้าใจได้

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะไทยสมัยใหม่จาก อาคารตัวอย่าง ซึ่งเป็นอาคารที่ได้รับรางวัลสถาปัตยกรรมดีเด่น จากสมาคมสถาปนิกสยามฯ และอีกส่วนหนึ่งเป็นอาคาร ซึ่งเป็นที่ยอมรับในคุณค่าทางสถาปัตยกรรม โดยทำการสำรวจลักษณะกายภาพของอาคารดังกล่าว พร้อมทั้งศึกษา ความคิดเห็นของ สถาปนิกผู้ออกแบบ ผู้ใช้สอยอาคาร คณะกรรมการตัดสินรางวัลสมาคมสถาปนิกสยามฯ และอีกส่วน หนึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทย ที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารตัวอย่างที่ศึกษาและความคิดเห็น เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป สร้างแบบสอบถาม สำหรับสอบถามความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวกับกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป

ผลจากการวิจัยที่ได้ทำให้ทราบถึงลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ได้แก่ การจัดกลุ่ม อาคาร ลักษณะหลังคา ฐาน เสาลอย ชุ่มประตู่ พื้นที่ย่างเชื่อมภายนอกอาคาร สัดส่วนและการเจาะช่องเปิด ราวระเบียง ลายหน้าจั่ว ค้ำยัน การจัดภูมิทัศน์ และลักษณะไทยเชิงนามธรรม ได้แก่ ลักษณะเบาและลอยตัว ลักษณะโปร่ง-โล่ง ลักษณะร่มรื่น ส่วนแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัย มีความ สอดคล้องกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการออกแบบให้มีลักษณะไทยสมัยใหม่ ได้แก่ การนำลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบ สภาพแวดล้อม ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ วัสดุและเทคโนโลยี การอนุรักษ์พลังงาน นอกจากนี้ จากการศึกษายังพบว่า ลักษณะไทยสมัยใหม่บางประการ และแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่บางเรื่อง กลุ่มสถาปนิกทั่วไปและกลุ่ม บุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ย่อมแสดงให้เห็นว่าสถาปนิกผู้ออกแบบควรตระหนักถึง ความคิดเห็นของ กลุ่มบุคคลทั่วไปที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลในการออกแบบต่อไป

ภาควิชา.....สถาปัตยกรรมศาสตร์.....

สาขาวิชา.....สถาปัตยกรรม.....

ปีการศึกษา.....2540.....

ลายมือชื่อนิติศ.....*ประวิช ประทีป*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*อ. วิมลสิทธิ์*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....*—*.....